

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	BEU alm. del – samrådsspørgsmål B
Titel	Ministerens tale
Målgruppe	Beskæftigelsesudvalget
Arrangør	Beskæftigelsesudvalget
Taletid	Ca 5. min
Tid og sted	23. november kl. 13.00-14.30 i proviantsalen

Disposition

1. *BM-M taler*
2. *UIM-M taler*

3. BUVVM-M taler
 1. Indledning
 2. Elver i oplæring
 3. Trepartsaftale om initiativer til at modgå seksuel chikane på arbejdspladsen
 4. De faglige udvalg
 5. Afslutning

1. Indledning

- Udvalget har, efter ønske fra Victoria Velasquez (EL), bedt mig redegøre for, hvor længe regeringen har kendt til de kritisable arbejdsforhold i hotel- og restaurationsbranchen, herunder forholdene for elever, samt i hvilket omfang Arbejdstilsynet har reageret i de omtalte sager.

- Beskæftigelsesministeren har allerede redegjort for regeringens kendskab til de kritisable forhold, som bliver udstillet i TV2 dokumentaren.

- Jeg vil derfor besvare den del af spørgsmålet, som omhandler elever i hotel- og restaurationsbranchen.

2. Elever i oplæring

- Lad mig starte med at understrege, at det er helt uacceptabelt, når elevernes løn- og arbejdsvilkår ikke er i orden.
- Ligesom det er uacceptabelt, når elever udsættes for et dårligt arbejdsmiljø.
- I tråd med beskæftigelsesministeren vil jeg også påpege, at det *altid* er arbejdsgiverens ansvar at sørge for, at gældende regler inden for løn- og arbejdsvilkår samt arbejdsmiljø overholdes.
- Det er ligeledes en elevs *ret*, at oplæringsvirksomheder stiller tilfredsstillende oplæringsforhold til rådighed.
- Eleverne er i oplæring for at bygge bro mellem teori og praksis, og det er her, de introduceres til det arbejdsmarked, som de forhåbentligt skal indgå på efter endt uddannelse.
- I 2022 startede der samlet set ca. 45.500 nye elever på erhvervsuddannelserne. På gastronom startede ca. 1281 elever, 251 på tjeneruddannelsen, 153 på receptionistuddannelsen og 385 på bager og konditoruddannelsen.

- Beregninger viser, at inden for de seneste 5 år er omkring halvdelen af de indgåede uddannelsesaftaler på uddannelserne til gastronom, tjener, receptionist samt bager og konditor blevet ophævet. Til sammenligning er det mellem 24 og 30 procent på de øvrige erhvervsuddannelser.
- Arbejdsmiljøet på lærerpladserne kan selvfølgelig have en sammenhæng med antallet af opsagte uddannelsesaftaler. Men det er vigtigt at understrege, at der også kan være mange andre årsager til, at den enkelte elev eller virksomhed vælger at afbryde samarbejdet.
- Oplæringen er en umådelig vigtig del af en erhvervsuddannelse. Og det er enormt vigtigt, at eleverne føler sig trygge og godt tilpas, når de er i oplæring. Ellers kan det være svært at tilegne sig ny viden og færdigheder.
- Der gennemføres årlige elevtrivselsmålinger på erhvervsuddannelserne. Trivselsmålingerne har til formål at følge og styrke udviklingen i elevernes/lærlingenes faglige og personlige trivsel på de enkelte institutioner og på tværs af landet.

- Den seneste trivselsmåling viser, at eleverne på uddannelserne: Gastronom, Bager og Konditor, Tjener og Receptionist generelt er mere tilfredse med deres oplæring og den forberedelse, skolen har givet dem til praktikken, end landsgennemsnittet.

3. Trepartsaftale om initiativer til at modgå seksuel chikane på arbejdspladsen

- Som beskæftigelsesministeren allerede har nævnt, er der iværksat forskellige tiltag, der skal adressere problematikkerne med kritisable arbejdsforhold i hotel- og restaurationsbranchen.
- Hvad angår initiativer rettet mod elever, indgik den tidligere S-regering og arbejdsmarkedets parter den 4. marts 2022 en "Trepartsaftale om initiativer til at modgå seksuel chikane på arbejdspladsen."
- Aftalen inkluderer blandt andet initiativer for elever og lærlinge, der har været udsat for seksuel chikane.
- Disse initiativer sigter blandt andet på at sikre mere klare regler på området, bedre forebyggelse, øget viden og en bedre retsstilling for elever og lærlinge, der har været udsat for seksuel chikane.

- Derudover er der også mulighed for højere godtgørelser i særligt grove sager om seksuel chikane.
- Her kan den krænkede ikke blot søge om godtgørelse fra arbejdsgiver, men også fra den medarbejder, der har udøvet krænkelser.

4. De faglige udvalg

- Erhvervsuddannelserne er styret af en række faglige udvalg, som er nedsat af arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationerne.
- De faglige udvalg fastlægger uddannelsernes varighed og struktur, herunder fordelingen af perioder med skoleundervisning og perioder med oplæring.
- Det er også de faglige udvalg, som godkender de oplæringsvirksomheder, som har lærlinge og elever.
- Det er derfor også de faglige udvalg, der har pligt til at føre tilsyn med virksomheder, som har ansat elever.
- Tilsynene udføres med henblik på at tilvejebringe oplysninger om de uddannelsesmæssige forhold.
- Herunder om virksomheden kan give eleven eller lærlingen tilfredsstillende oplæringsforhold.

- Det faglige udvalg kan tilbagekalde en godkendelse helt eller delvist, hvis oplæringsvirksomheden ikke længere opfylder betingelserne for tilfredsstillende oplæringsforhold.
- For eksempel, hvis det opdages, at virksomheden overtræder arbejdsmiljølovgivning, regler om løn- og ansættelsesvilkår osv.
- Hvorvidt en virksomhed har overtrådt arbejdsmiljølovgivningen eller regler om løn- og ansættelsesvilkår vurderes henholdsvis af Arbejdstilsynet og den ansattes fagforening.
- Jeg håber, at dokumentaren og det omtalte fokus på denne type sager – selvom det aldrig skulle være sket - giver eleverne øget mod til at sige fra over for arbejdsgivere.
- Jeg håber, at eleverne vil inddrage de faglige udvalg, deres fagforening eller skole, hvis de oplever kritisable arbejdsforhold.

5. Afslutning

- De kritisable forhold, som blandt andet TV2's dokumentar "Den bitre smag af Michelin" fra den 6. september 2023 afdækker, er enormt bekymrende.
- Dokumentaren viser, at der trods tiltag stadig er udfordringer i branchen.

- Jeg vil bede det faglige udvalg for gastronomiuddannelsen og det faglige udvalg for tjeneruddannelsen om at redegøre for deres kendskab til de nævnte problematikker.
- Derudover vil jeg bede dem om at informere om, hvor ofte de udnytter deres pligt til at føre tilsyn med oplæringsvirksomheder.
- Samtidig beder jeg dem om at redegøre for, hvilke fremtidige tiltag de agter at implementere for at sikre tilfredsstillende oplæringsforhold for eleverne.
- Og jeg orienterer også gerne Beskæftigelsesudvalget om svarene fra de faglige udvalg.
- Tak for ordret.